

ботникът иска да изтегли 404 лева. Смѣта се задълженъ да остави нѣщичко у своята благодетелка кооперацията.

— Навѣрно ще заловите собствена работа и затова искате паритѣ? пита го касиерътъ.

— Не, отговаря той — ей-тѣй трѣбвашъ ми пари,

— Добре. Нали знаете, че трѣбва да подадете за това заявление?

— Да, разбира се, азъ дойдохъ да подамъ заявление. Нуждни ми сѫ пари.

— Прекрасно, отговаря му касиерътъ — ние искаме заявление, когато нѣмаме свободни пари. Сега може и безъ заявление.

Работникът получава паритѣ и отива у дома, като мисли, че ги е надхитрилъ.

Следъ година и половина сѫщиятъ той работникъ донася паритѣ обратно. До тогава той ги държалъ у дома си въ единъ чорапъ, губейки лихвитѣ.

Той самъ разказалъ, защо взелъ паритѣ отъ дружеството. Научили го били, че то ще пропадне. Сега той разказва на всичките си другари за случилото се и не може да се намѣри човѣкъ, който повече отъ него да се довѣрява на дружеството....

Явява се една жена. И тя поисква своите пари обратно. Веднага ѝ ги предлагатъ. Тя отказва да ги вземе. Тя поискала своя влогъ, защото ѝ казвали, че не ще може да го получи. Когато видѣла, че говореното не е вѣрно, отказала да вземе паритѣ.

Друга жена имала влогъ 1260 лева, спестенъ отъ печалби. Казали ѝ, че дружеството ще се провали.

— Добре, отговорила тя, — нека се провали. Азъ внесохъ въ него всичко на всичко единъ шилингъ (1.26 лв. зл.). Сега имамъ въ него петдесетъ лири (1260 лв. зл.). Ако то се провали, ще изгубя свои пари, а не чужди.

Отъ вложителите уплахата се разпространява между търговците. Между тѣхъ тя продължава по-дълго.

Въ това време купуваното за мелницата жито се плащало седмично. Еднаждъ закупвачътъ не платиът на единъ житаръ-търговецъ. Околните мелничари казали на тоя житаръ, че дружеството било въ несъстоятелност. И самъ той, може би, е билъ уверенъ въ това. Той се качва на трена и се отправя за Рочдаль — право въ дружеството. Поискалъ да му платятъ паритѣ. Помолили го спокойно да си представи смѣтката и незабавно му изплатили. Следъ това го замолили: ако знае нѣкой да има да взема отъ дружеството, да бѫде тъй любезенъ и го прати да му се изплати.

Житарътъ останалъ смаянъ. Той нито разчиталъ, че ще му се плати, нито очаквалъ да бѫде натоваренъ съ такава особена поржчка. И винаги следъ това съжалявалъ, че послушалъ хората и предприелъ това злополучно пѫтуване.